

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΈΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Η Έρευνα Αγοράς αφορά τους ακόλουθες δασμολογικές κλάσεις:

- 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
 - 150920 Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο (Κατ. ΕΕ 1)
 - 150930 Παρθένα ελαιόλαδα (Κατ. ΕΕ 2)
 - 150940 Άλλα παρθένα ελαιόλαδα (Κατ. ΕΕ 3)
 - 1509 90 Άλλα ελαιόλαδα (Κατ. ΕΕ 4&5)
- 1510 Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα, και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της κλάσης 1509

Επιμέλεια: Βιβή Καμπούρογλου, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β'
Σύνταξη: Κατερίνα Τσουνάκου, Σύμβουλος ΟΕΥ Β'

Μάιος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
A. ΖΗΤΗΣΗ	3
A.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς	3
A.2 Αγοραστική συμπεριφορά	4
A.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης.....	5
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	5
B.1 Εγχώρια Παραγωγή.....	5
Γ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	6
Γ.1 Εισαγωγές	6
Γ.2 Ανάλυση βρετανικών εισαγωγών ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509)	8
Γ.2.1. Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο (Κ.Σ.Ο. 150920-Κατ.ΕΕ 1).....	10
Γ.2.2. Παρθένα ελαιόλαδα (Κ.Σ.Ο. 15093000- Κατ. ΕΕ 2)	11
Γ.2.3. Άλλα παρθένα ελαιόλαδα (Κ.Σ.Ο 150940, Κατ.ΕΕ 3).....	12
Γ.2.4. Άλλα ελαιόλαδα (Κ. Σ.Ο. 1509 90 00-Κατ.ΕΕ 4&5)	12
Γ.2.5. Άλλα λάδια από ελιές (Κ.Σ.Ο. 1510)	13
Γ.2.6. Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα σε ελαιόλαδο και άλλα λάδια ελιάς (Κ.Σ.Ο. 1509 και 1510).....	14
Γ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια – πρόσβαση στην αγορά	15
Δ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ.....	17
Δ.1 Δίκτυα διανομής – δομή αγοράς	17
Δ.2 Βαθμός συγκέντρωσης.....	19
Δ.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς.....	20
Δ.4 Τιμές λιανικής πώλησης.....	22
Ε. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	23
Ε.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου	23
Ε.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό	24
ΣΤ. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	24
Ζ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ	25
Ζ.1 Εμπορικές εκθέσεις	25
Ζ.2 Διαφήμιση σε κλαδικό τύπο.....	26
Ζ.3 Βραβεία	26
Ζ.4 Άλλες μέθοδοι προώθησης	26
Ζ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....	27
Ζ.1 Προοπτικές για τον τομέα	27
Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	28
Η. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	29

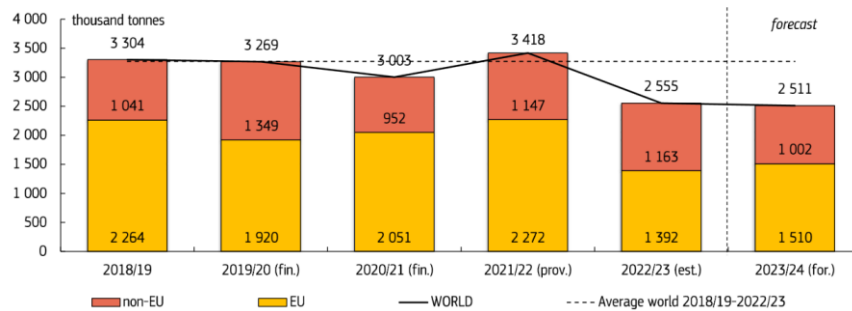
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Μέση εβδομαδιαία δαπάνη νοικοκυριών σε λίρες, 2022.....	3
Πίνακας 2: Μέση εβδομαδιαία δαπάνη νοικοκυριών ανά εισοδηματική κατηγορία, σε λίρες, 2022	4
Πίνακας 3: ΗΒ-Εισαγωγές σε ζωικά και φυτικά έλαια (ΚΣΟ 15), 2023 (λίρες, κιλά).....	6
Πίνακας 4: ΗΒ- Εισαγωγές σε ζωικά και φυτικά έλαια (Κ.Σ.Ο. 15), 2022-2023 (λίρες, κιλά) ...	7
Πίνακας 5: ΗΒ-Εξωτερικό εμπόριο ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509) και Άλλων λαδιών ελιάς (Κ.Σ.Ο. 1510), 2019-2023 (σε εκ. λίρες)	8
Πίνακας 6: ΗΒ-Σημαντικότερες χώρες- προμηθευτές ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο.1509), 2022-2023 (αξίες σε εκ. λίρες, ποσότητες σε εκ. τόνους).....	9
Πίνακας 7: ΗΒ-Εισαγωγές ελαιολάδου ανά 6 ψηφιο Κ.Σ.Ο, 2022-2023 (εκ.λίρες, τόνοι).....	10
Πίνακας 8: ΗΒ- Εισαγωγές εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου, 2021– 2023 (αξίες σε εκ. λίρες, ποσότητες σε εκ. τόνους).....	10
Πίνακας 9: ΗΒ-Εισαγωγές παρθένου ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509 30 00- Κατ.ΕΕ 2), 2022-2023 (λίρες, κιλά)	11
Πίνακας 10: ΗΒ - Εισαγωγές άλλων παρθένων ελαιολάδων, 2021–2023 (Κ. Σ.Ο. 1509 40 - Κατ.ΕΕ 3) (λίρες, κιλά)	12
Πίνακας 11: ΗΒ- Εισαγωγές άλλων (μη παρθένων) ελαιολάδων, 2021–2023 (Κ.Σ.Ο. 1509 90) (λίρες, κιλά)	13
Πίνακας 12: ΗΒ- Εισαγωγές άλλων λαδιών από ελιές (Κ.Σ.Ο. 1510), 2021-2023 (λίρες, κιλά)	13
Πίνακας 13: Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα στους Κ. Σ.Ο 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματα του και 1510 Άλλα λάδια από ελιές , 2022-2023 (λίρες, κιλά)	14
Πίνακας 14: Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα στους Κ. Σ.Ο 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματα του και 1510 Άλλα λάδια από ελιές, (λίρες, κιλά)-Ιανουάριος-Απρίλιος 2023/Ιανουάριος-Απρίλιος 2024.....	15
Πίνακας 15: Μερίδιο αγοράς και αριθμός καταστημάτων μεγαλύτερων καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων-ποτών.....	18
Πίνακας 16: Επωνυμίες βρώσιμων ελαίων – Κατάταξη και αξία πωλήσεων λιανικής 2023 . 20	
Πίνακας 17: Ενδεικτικές τιμές λιανικής πώλησης ελληνικού εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου (τιμή εκτός προσφορών σε λίρες, Απρίλιος 2024)	21
Πίνακας 18: Ενδεικτικές τιμές λιανικής πώλησης εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου (τιμή εκτός προσφορών σε λίρες, Απρίλιος 2024)	22
Πίνακας 19: Εμπορικές εκθέσεις κλάδου τροφίμων στο ΗΒ	26
Πίνακας 20: Ενδεικτικός κατάλογος κλαδικού τύπου.....	26

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παγκόσμια παραγωγή στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων δέκα ετών, η ανοδική τάση των τιμών ελαιολάδου παγκοσμίως συνεχίστηκε και το 2023-2024. Ειδικότερα, το 2024, παρά την αυξημένη παραγωγή ελαιολάδου σε Ισπανία και Ιταλία, η παγκόσμια παραγωγή υπολογίζεται ότι θα μειωθεί, από τα ήδη χαμηλά επίπεδα των 2,55 εκ. τόνων το 2022/23, στους 2,51 εκ. τόνους το 2023/24¹.

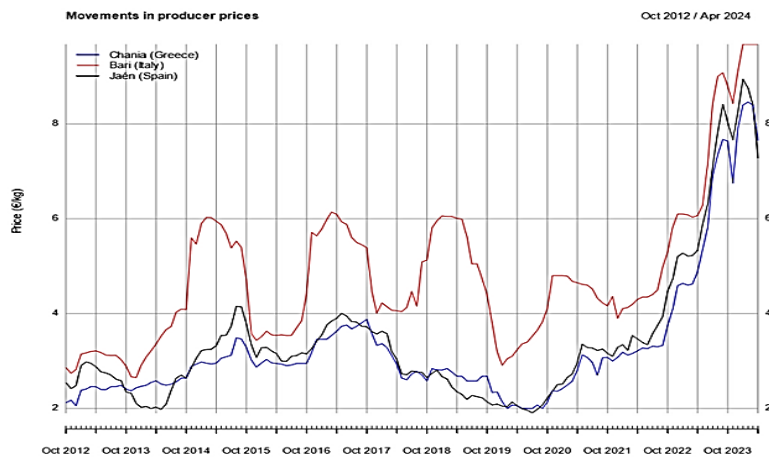
Γράφημα 1: Παγκόσμια παραγωγή ελαιολάδου, 2018-2024

Πηγή: International Olive Oil Council. 2024

Όπως παρατηρείται στο Γράφημα 2, η μείωση της παραγωγής στις τρεις χώρες με τη σημαντικότερη παραγωγή (Ισπανία, Ιταλία και Ελλάδα) οδήγησε σε αύξηση των τιμών παραγωγού, οι οποίες στη συνέχεια μεταφέρθηκαν στους εισαγωγείς και λιανοπωλητές και, τελικά, στους καταναλωτές.

Γράφημα 2: Τιμές παραγωγού εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου σε Ισπανία, Ιταλία και Ελλάδα

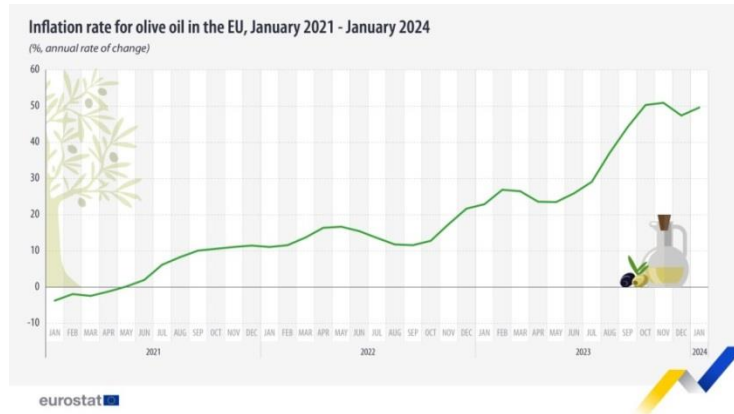
Πηγή: International Olive Oil Council. 2024²

¹https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/beb64ad4-c447-4fe3-92b8-7c0be682065b_en

²<https://www.internationaloliveoil.org/world-market-of-olive-oil-and-table-olives-data-from-april-2024/>

Ειδικότερα, η τιμή του ελαιολάδου εκτοξεύθηκε στα ύψη το δεύτερο εξάμηνο του 2023, ενώ κορύφωση του ετήσιου ρυθμού μεταβολής σημειώθηκε τον Νοέμβριο του 2023 (+51% σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2022).

Γράφημα 3: Πληθωρισμός τιμών ελαιολάδου στην ΕΕ, Ιανουάριος 2021- Ιανουάριος 2024

Πηγή: Eurostat

Οι ανοδικές τάσεις συνεχίστηκαν, με διακυμάνσεις, κατά το α εξάμηνο 2024, ωστόσο, οι πρόσφατες βελτιώσεις του καιρού στην Ισπανία³ και η αισιοδοξία όσον αφορά στις εκτιμήσεις σχετικά με την παραγωγή ελαιολάδου στην Ελλάδα στα τέλη Μαΐου 2024, οδήγησαν σε μικρή μείωση των τιμών⁴. Αυτό συμβαίνει επειδή η αγορά ενσωματώνει τις μελλοντικές προσδοκίες προμήθειας στην παρούσα τιμή.

Δεδομένου ότι το ΗΒ εισάγει όλη την ποσότητα ελαιολάδου που καταναλώνει, οι ανωτέρω εξελίξεις επηρέασαν και τη βρετανική αγορά. Η μείωση των παγκόσμιων επιπέδων προσφοράς, σε συνδυασμό με τη σταθερή ζήτηση για εισαγόμενο ελαιόλαδο στο ΗΒ, οδήγησε στην αύξηση της αξίας των βρετανικών εισαγωγών ελαιολάδου, από 167 εκ.λίρες το 2021, σε 333 εκ.λίρες το 2023 (Πίνακας 5).

Ειδικότερα, όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο “Β.2. Ανάλυση Εισαγωγών”, οι εισαγόμενες ποσότητες ελαιολάδου σε όλες τις κατηγορίες, παρά την κατακόρυφη αύξηση της μοναδιαίας αξίας των εισαγωγών, παρέμειναν σχεδόν στα ίδια επίπεδα το 2023 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Για παράδειγμα, οι εισαγόμενες ποσότητες εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου μειώθηκαν, το 2023, μόνο κατά -2,7%, οδηγώντας σε συνολική αύξηση της αξίας των εισαγωγών κατά 31,4%, υποδεικνύοντας ανελαστική ζήτηση για εισαγωγές ελαιολάδου στο ΗΒ, σε σχέση με την τιμή. Ως εκ τούτου, μέχρι στιγμής, στην αγοραστική συμπεριφορά των βρετανών καταναλωτών φαίνεται ότι υπερισχύει ο παράγοντας της αναγκαιότητας, σύμφωνα με τον οποίο οι καταναλωτές δεν υποκαθιστούν το ελαιόλαδο με εναλλακτικά προϊόντα μικρότερης αξίας, παρά την σημαντική άνοδο της τιμής του.

³ <https://www.theolivepress.es/spain-news/2024/05/09/olive-oil-prices-in-spain-are-finally-set-to-drop-this-summer-after-reaching-record-highs-this-is-why/>

⁴ <https://www.ekathimerini.com/economy/1239228/olive-oil-production-rises-while-prices-gradually-fall/>

Η λιανική τιμή του ελαιολάδου στην αγορά του ΗΒ, αναμένεται να συνεχίσει να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα καθ'όλη τη διάρκεια του 2024 ("Premium" μάρκες όπως η Odysea και η Belazu, ήδη πωλούν το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο πάνω από 18 λίρες/λίτρο).⁵

A. ΖΗΤΗΣΗ

A.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς

Η δαπάνη των βρετανικών νοικοκυριών για μαγειρικά έλαια και λίπη, συμπεριλαμβανομένου του ελαιολάδου, είναι μικρότερη σε σχέση με τη δαπάνη για βούτυρο και μαργαρίνες, που αντιπροσωπεύουν μαζί σχεδόν το 80% της κατηγορίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Βρετανικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ONS) για τις δαπάνες των νοικοκυριών σε τρόφιμα, η μέση εβδομαδιαία δαπάνη για ελαιόλαδο αντιπροσωπεύει μόλις το 10% των δαπανών για ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη. (Πίνακας 1)

Πίνακας 1: Μέση εβδομαδιαία δαπάνη νοικοκυριών σε λίρες, 2022

Είδος	Μέση εβδομαδιαία δαπάνη (£)	Μερίδιο
Βούτυρο	0,50	33%
Μαργαρίνη, άλλα φυτικά λίπη και φυσικοβούτυρο	0,60	44%
Μαγειρικά έλαια και λίπη, Εκ των οποίων	0,30	23%
Ελαιόλαδο	0,10	10%
Άλλα μαγειρικά λίπη φυτικά και ζωικά	0,20	13%

Πηγή: ONS - Family spending in the UK: 2022. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Όπως παρατηρείται στον Πίνακα 2, η αύξηση στις δαπάνες για όλα τα λίπη και έλαια σχετίζεται με το εισοδηματικό επίπεδο των νοικοκυριών, υποδεικνύοντας μεγαλύτερη κατανάλωση ή/και προτίμηση των ανώτερων εισοδημάτων σε επώνυμα προϊόντα υψηλότερης αξίας.

Παράλληλα, παρατηρούνται αποκλίσεις στην αναλογία μεταξύ των διαφορετικών ειδών, με προτίμηση των υψηλότερων εισοδημάτων σε ανώτερης ποιότητας και διατροφικής αξίας προϊόντα (βούτυρο και μαγειρικά έλαια, συμπεριλαμβανομένου του ελαιολάδου, έναντι μαργαρίνης).

⁵ <https://www.theguardian.com/business/article/2024/may/07/extra-virgin-olive-oil-prices-global-production>

Πίνακας 2: Μέση εβδομαδιαία δαπάνη νοικοκυριών ανά εισοδηματική κατηγορία, σε λίρες, 2022

	Χαμηλότερο 10% εισοδήματος	Μερίδιο	Υψηλότερο 10% εισοδήματος	Μερίδιο	Σύνολο νοικοκυριών	Μερίδιο
Βούτυρο	0,30	33%	0,80	40%	0,50	36%
Μαργαρίνη, άλλα φυτικά λίπη και φυστικοβούτυρο	0,40	44%	0,70	35%	0,60	43%
Μαγειρικά έλαια (συμπ.ελαιόλαδο)	0,20	22%	0,50	25%	0,30	21%
Σύνολο	0,9		2		1,4	

Πηγή: ONS - Family spending in the UK: 2022. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

A.2 Αγοραστική συμπεριφορά

Υγεία και ευεξία

Η τάση για υγιεινό τρόπο ζωής επηρεάζει τις διατροφικές επιλογές μεγάλου μέρους των Βρετανών. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Mintel⁶, το 49% των ενηλίκων του ΗΒ δηλώνουν ότι προσπαθούν να τρώνε υγιεινά, αναζητώντας τρόφιμα που εξυπηρετούν έναν ουσιαστικότερο στόχο από την απλή πρόσληψη ενέργειας, ή που ανταποκρίνονται σε ειδικές δίαιτες. Ωστόσο, η τάση αυτή υποχώρησε το 2023, καθώς η κρίση του κόστους ζωής έθεσε στο επίκεντρο, για πολλούς καταναλωτές, την εξοικονόμηση χρημάτων.

Η τάση υγείας και ευεξίας, στο βαθμό που συνεχίζει να αφορά μεγάλο μέρος των βρετανών καταναλωτών υψηλότερου εισοδήματος, αποτελεί ευκαιρία για την προώθηση του εξαιρετικά παρθένου και πιστοποιημένου βιολογικού ελαιόλαδου.

Διαμορφωτές κοινής γνώμης

Σημαντική είναι η επίδραση των διαμορφωτών γνώμης κοινωνικών δικτύων (social media influencers) στις επιλογές των καταναλωτών και στη διαμόρφωση της λιανικής τιμής των προϊόντων.

Ενδεικτικά, μεγάλη δημοσιότητα έχει λάβει στα κοινωνικά δίκτυα και, ιδίως, σε Food TikTok και Instagram, η “viral” τάση προώθησης καλαίσθητων και ακριβών συσκευασιών ελαιολάδου από influencers και σεφ⁷, των οποίων οι αναρτήσεις αναδεικνύουν σε απαραίτητη αγορά το «ελαιόλαδο status». Οι δημοφιλείς στα κοινωνικά δίκτυα επωνυμίες ελαιολάδου (όπως οι [Brightland](#), [Graza](#), [Fat Gold](#) κ.α.) πωλούνται σε υψηλότερη λιανική τιμή, ενώ ορισμένα εξ αυτών, σε high end

⁶ <https://store.mintel.com/report/uk-attitudes-towards-healthy-eating-market-report>

⁷ <https://www.souschef.co.uk/blogs/the-bureau-of-taste/what-are-the-best-olive-oil-brands>

καταστήματα όπως το Selfridges, φτάνει στις 126 λίρες τα 500 ml ([Agricola Due Leoni](#)).

Βιωσιμότητα και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της Mintel, πάνω από το ήμισυ των καταναλωτών στο ΗΒ (51% των ενηλίκων το 2023) πιστεύει ότι η καλλιέργεια τροφίμων με τρόπο που προάγει την προστασία του εδάφους (βιολογική ή αναγεννητική γεωργία), αυξάνει τη θρεπτική τους αξία.

Παράλληλα το 31% των βρετανών καταναλωτών προτιμά βιώσιμες επιλογές συσκευασίας, ενώ το 30% αναζητά βιώσιμες επιλογές αποστολής και το 29% εκτιμά λιγότερη συσκευασία συνολικά⁸.

Παρά το γεγονός ότι οι ανωτέρω τάσεις υποχώρησαν ελαφρώς το 2023, λόγω της κρίσης κόστους ζωής, εκτιμάται ότι η βιώσιμη καλλιέργεια τροφίμων και η προσφορά φιλικότερων για το περιβάλλον συσκευασιών (π.χ. βιοαποικοδομήσιμες, ανακυκλώσιμες, κομποστοποιησιμες) θα εξακολουθήσει να επηρεάζει τη βιομηχανία τροφίμων στο ΗΒ και να προωθείται από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής⁹.

A.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Το ΗΒ αναμένεται να συνεχίσει και μελλοντικά να επηρεάζεται από τις παγκόσμιες εξελίξεις στην αγορά ελαιολάδου. Όπως αναφέρθηκε, η ελαστικότητα της ζήτησης για ελαιόλαδο στη βρετανική αγορά έχει, επί του παρόντος, παραμείνει χαμηλή, παρά τη σημαντική άνοδο των τιμών λιανικής¹⁰. Ωστόσο, η συνέχιση της αυξητικής τάσης των τιμών ενδέχεται να επηρεάσει μελλοντικά τη ζήτηση, καθώς το ανώτατο όριο τιμής και ο βαθμός στον οποίο οι καταναλωτές θα αρχίσουν να στρέφονται σε φθηνότερες εναλλακτικές φυτικών ελαίων είναι δύσκολο να εκτιμηθεί.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1 Εγχώρια Παραγωγή

Επί του παρόντος, η μόνη σημαντική καλλιέργεια ελαιούχων σπόρων/φυτών στο ΗΒ είναι η ελαιοκράμβη, καθώς ενώ ηλίανθοι και ελαιόδεντρα μπορούν να καλλιεργηθούν στη νότια Αγγλία, η καλλιέργεια τους είναι πολύ περιορισμένη.

⁸ <https://www.retailconnections.co.uk/articles/uk-consumers-2024-sustainability-score-declines-and-lags-the-global-average/>

⁹ [Aldi, Sustainability Report 2022](#), [Sainsbury's 2022/23 sustainability update](#); [Tesco, Sustainability Reports](#)

¹⁰ <https://www.dailymail.co.uk/news/article-13433633/Olive-oil-prices-skyrocket.html>

Παρότι η παραγωγή της βαίνει μειούμενη κατά την τελευταία δεκαετία, η ελαιοκράμβη παραμένει η τρίτη πιο σημαντική καλλιέργεια στο ΗΒ, μετά το σιτάρι και το κριθάρι (280 χιλ. εκτάρια με εκτιμώμενη παραγωγή 756 χιλ. τόνους το 2024).

Η ελαιοκράμβη έγινε δημοφιλής καλλιέργεια στο ΗΒ τη δεκαετία του 1970, καθώς οι αγρότες ενθαρρύνθηκαν να την καλλιεργήσουν λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για εγχώριο εξευγενισμένο κραμβέλαιο από παραγωγούς τροφίμων, ως εναλλακτική σε άλλα εισαγόμενα εξευγενισμένα έλαια. Η ελαιοκράμβη συνέχισε να χρησιμοποιείται ως εξευγενισμένο λάδι μέχρι το 2005, όταν άρχισε η παραγωγή κραμβέλαιου ψυχρής έκθλιψης από βρετανούς παραγωγούς, το οποίο παράγεται και καταναλώνεται πλέον ευρέως στο ΗΒ.

Η ήπια γεύση και τα διατροφικά οφέλη του κραμβέλαιου ψυχρής έκθλιψης, σε συνδυασμό με τη χαμηλότερη από το ελαιόλαδο τιμή του και την εγχώρια προέλευση του, το καθιστούν σημαντικό ανταγωνιστή του ελαιολάδου και άλλων εισαγόμενων φυτικών ελαίων.

Γ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Γ.1 Εισαγωγές

Το 2023, το ΗΒ εισήγαγε ζωικά και φυτικά έλαια συνολικής αξίας 2,4 δισ. λιρών, με κυριότερα το φοινικέλαιο (15,1% της αξίας), τα επεξεργασμένα λίπη και έλαια (14,3%), το ελαιόλαδο (13,7%), καταλαμβάνοντας την τρίτη θέση, το ηλιέλαιο (11,6%) και τη μαργαρίνη (10,3%).

Ως προς την ποσότητα, οι εισαγωγές ελαιολάδου αντιστοιχούν μόλις στο 3,5%, ενώ τα υπόλοιπα είδη, μαζί με το σογιέλαιο και το κραμβέλαιο, κατέλαβαν το 70% των εισαγόμενων ποσοτήτων.

Πίνακας 3: ΗΒ-Εισαγωγές σε ζωικά και φυτικά έλαια (ΚΣΟ 15), 2023 (λίρες, κιλά)

15 ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΕΛΑΙΑ			ΜΕΡΙΔΙΟ	
2023	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΣΥΝΟΛΟ	2.437.798.839	1.775.092.942	100,0%	100,0%
1511 Φοινικέλαιο	367.178.845	380.931.391	15,1%	21,5%
1518 Λίπη και έλαια ζωικά ή φυτικά, επεξεργασμένα	347.606.465	378.740.555	14,3%	21,3%
1509 Ελαιόλαδο	333.238.448	62.478.306	13,7%	3,5%
1512 Έλαιο ηλιόσπορου, καρθαμέλαιου ή βαμβακόσπορου	282.723.322	224.100.136	11,6%	12,6%
1517 Μαργαρίνη	251.230.830	143.867.820	10,3%	8,1%
1507 Σογιέλαιο	175.014.082	172.801.885	7,2%	9,7%
1514 Έλαιο κράμβης	161.784.893	139.971.877	6,6%	7,9%

1504 Λίπη και λάδια από ψάρια ή θαλάσσια θηλαστικά	159.910.899	41.093.105	6,6%	2,3%
1515 Σταθερά φυτικά ή μικροβιακά λίπη και έλαια	92.686.832	42.756.647	3,8%	2,4%
1516 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά	60.335.344	31.138.187	2,5%	1,8%
1513 Καρύδα , φοινικοκυρήνα ή λάδι babassu	56.203.749	36.491.885	2,3%	2,1%
1522 Υπολείμματα λιπαρών ουσιών	41.213.968	62.101.576	1,7%	3,5%
1501 Χοιρινό λίπος, συμπ. λαρδί και λίτος πουλερικών	31.991.754	16.145.356	1,3%	0,9%
1505 Ακατέργαστο γράσο μαλλί	19.359.169	3.831.629	0,8%	0,2%
1510 Άλλα λάδια από ελιά και τα κλάσματά τους	14.877.477	5.056.922	0,6%	0,3%
1503 Στεαρίνη λαρδιού, λαδέλαιο, ελαιοστεαρίνη, κ.α.	11.598.339	13.133.392	0,5%	0,7%
1502 Λίπη βοοειδών, προβάτων ή αιγών	11.279.510	10.587.516	0,5%	0,6%
1508 Αραχιδέλαιο	8.742.131	3.779.444	0,4%	0,2%
1506 Άλλα ζωικά λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους	539.198	245.180	0,0%	0,0%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Σύμφωνα με τον Πίνακα 4, η μεταβολή των εισαγωγών το 2023 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, επιβεβαιώνει τη σημαντική άνοδο της αξίας των εισαγωγών ελαιολάδου (+30%), με ταυτόχρονη μείωση της εισαγόμενης ποσότητας (-8%). Σημαντική αύξηση παρουσιάζουν, αντιθέτως, οι εισαγόμενες ποσότητες κραμβέλαιου (+71%), καθώς και επεξεργασμένων ελαίων (+16%). Σε ότι αφορά στο κραμβέλαιο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι εισαγωγές, σε μεγάλο βαθμό, αντανακλούν τις διακυμάνσεις της εγχώριας παραγωγής ελαιοκράμβης.

Πίνακας 4: ΗΒ- Εισαγωγές σε ζωικά και φυτικά έλαια (Κ.Σ.Ο. 15), 2022-2023 (λίρες, κιλά)

	2022		2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2023/2022	
	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΣΥΝΟΛΟ	2.738.080.777	1.726.487.396	2.437.798.839	1.775.092.942	-11%	3%
1511 Φοινικέλαιο	452.869.067	360.689.359	367.178.845	380.931.391	-19%	6%
1518 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά, επεξεργασμένα	439.264.154	326.929.125	347.606.465	378.740.555	-21%	16%
1509 Ελαιόλαδο	256.561.572	67.877.395	333.238.448	62.478.306	30%	-8%
1512 Έλαιο ηλιόσπορου, καρθαμέλαιου ή βαμβακόσπορου	368.631.319	241.622.043	282.723.322	224.100.136	-23%	-7%
1517 Μαργαρίνη	274.199.793	178.036.405	251.230.830	143.867.820	-8%	-19%
1507 Σογιέλαιο	256.530.621	196.168.778	175.014.082	172.801.885	-32%	-12%
1514 Έλαιο κράμβης	129.847.401	81.734.782	161.784.893	139.971.877	25%	71%
1504 Λίπη και λάδια από ψάρια ή θαλάσσια θηλαστικά	127.261.062	49.191.127	159.910.899	41.093.105	26%	-16%
1515 Σταθερά φυτικά ή μικροβιακά λίπη και έλαια	97.715.875	39.790.252	92.686.832	42.756.647	-5%	7%
1516 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά	85.810.295	38.164.549	60.335.344	31.138.187	-30%	-18%

1513 Καρύδα, φοινικοπυρήνα ή λάδι babassu	86.952.590	45.814.356	56.203.749	36.491.885	-35%	-20%
1522 Υπολείμματα λιπαρών ουσιών	51.991.286	48.488.846	41.213.968	62.101.576	-21%	28%
1501 Χοιρινό λίπος, συμπ. λαρδί και λίπος πουλερικών	32.637.720	16.627.936	31.991.754	16.145.356	-2%	-3%
1505 Ακατέργαστο γράσο	22.996.023	4.272.347	19.359.169	3.831.629	-16%	-10%
1510 Άλλα λάδια ελιάς και τα κλάσματά τους	13.104.226	6.147.079	14.877.477	5.056.922	14%	-18%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2 Ανάλυση βρετανικών εισαγωγών ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509)

Το ΗΒ είναι καθαρός εισαγωγέας ελαιολάδου όλων των ειδών (Κ.Σ.Ο. 1509), ενώ πραγματοποιεί πολύ περιορισμένες εξαγωγές. Το 2023, οι εισαγωγές ελαιολάδου ανήλθαν σε 333 εκ.λίρες, αυξημένες, σε αξία, κατά 30% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Με την εξαίρεση του 2021, η αξία των εισαγωγών ελαιολάδου έχει, κατά την τελευταία πενταετία, συνεχή ανοδική πορεία, αντικατοπτρίζοντας, σε μεγάλο βαθμό, την εξέλιξη των παγκόσμιων τιμών. (Πίνακας 5)

Οι εισαγωγές του ΗΒ στην δασμολογική κλάση 1510 Άλλα λάδια από ελιά και τα κλάσματά τους (πυρηνέλαιο κ.α.) δεν είναι σημαντικές (14,9 εκ.λίρες το 2023), (Πίνακας 5).

Πίνακας 5: ΗΒ-Εξωτερικό εμπόριο ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509) και Άλλων λαδιών ελιάς (Κ.Σ.Ο. 1510), 2019-2023 (σε εκ. λίρες)

Κωδικός Σ.Ο.1509	2023	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή 2023/22
Εξαγωγές	8,2	7,1	6,0	7,7	7,4	15,49%
Εισαγωγές	333,2	257,1	166,9	184,5	181,7	29,90%
Κωδικός Σ.Ο.1510	2023	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή 2023/22
Εξαγωγές	0,3	0,3	0,5	1	2,7	0%
Εισαγωγές	14,9	13,9	24,5	7,1	10,7	7,19%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Οι μεγαλύτεροι προμηθευτές ελαιολάδου του ΗΒ είναι οι χώρες της ΕΕ, με κορυφαία την Ισπανία, η οποία κατέχει, το 2023, το 58% των εισαγωγών σε αξία (62% σε ποσοτικούς όρους) και δεύτερη την Ιταλία (24% και 19% αντίστοιχα).

Η **Ελλάδα** το **2023** κατέχει την **τέταρτη θέση** μεταξύ των σημαντικότερων προμηθευτών ελαιολάδου του ΗΒ, με μερίδιο **16%** της **συνολικής αξίας των**

εισαγωγών και 5% της συνολικής ποσότητας, έναντι 9,4% και 2,1% αντίστοιχα το 2022 (Πίνακας 6).

Επισημαίνεται ότι το 2023 η αξία των ελληνικών εξαγωγών διπλασιάστηκε σε σχέση με το 2022 (από 9,4 σε 16 εκ.λίρες), αυξάνοντας το μερίδιό της, τόσο στην αξία (από 3,7% σε 4,8%) όσο και στις συνολικές εισαγόμενες ποσότητες (από 3,1% σε 4%) (Πίνακας 6).

Πίνακας 6: ΗΒ-Σημαντικότερες χώρες- προμηθευτές ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο.1509), 2022-2023 (αξίες σε εκ. λίρες, ποσότητες σε εκ. τόνους)

Κ.Σ.Ο.1509	2023				2022			
	Χώρα	Αξία	Ποσότητα	Μερίδιο Αξία	Μερίδιο Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Μερίδιο στην Αξία
Ισπανία	192,3	387,6	57,7%	62,1%	112,0	30,9	43,7%	45,6%
Ιταλία	78,9	11,9	23,7%	19,1%	70,1	15,3	27,3%	22,6%
Βέλγιο	25,5	5,6	7,7%	8,9%	31,5	9,4	12,3%	13,9%
Ελλάδα	16,0	2,5	4,8%	4,0%	9,4	2,1	3,7%	3,1%
Γερμανία	5,8	1,1	1,7%	1,7%	2,2	0,6	0,8%	0,9%
Ολλανδία	1,4	0,3	0,4%	0,5%	8,8	2,7	3,4%	4,0%
Γαλλία	7,2	1,3	2,2%	2,2%	13,0	3,7	5,1%	5%
Ιρλανδία	0,2	0,07	0,1%	0,1%	0,8	0,4	0,3%	1%
Λοιπές	5,9	1,0	1,8%	1,6%	2,3	1,3	0,9%	2%
Σύνολο	333,2	62,5			256,5	67,8		

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Η βρετανική Υπηρεσία Εσόδων & Δασμών (HM Revenue & Customs - HMRC) διακρίνει τις εισαγωγές ελαιολάδου σε τέσσερις κατηγορίες, με αντίστοιχους εξαψήφιους δασμολογικούς κωδικούς: Εξαιρετικά Παρθένο Ελαιόλαδο (150920), Παρθένο Ελαιόλαδο (150930), Άλλα παρθένα ελαιόλαδα (150940) και Άλλα Ελαιόλαδα (συμπ.εξευγενισμένα) (150990).

Σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα (7), οι εισαγωγές εξαιρετικά παρθένου (150920 "EU cat. 1") κυριαρχούν, καταλαμβάνοντας μερίδιο 67% της αξίας και 62,3% της ποσότητας, με δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία τα άλλα (εξευγενισμένα), ελαιόλαδα (150990 "EU cat. 4 and 5") (άνω του 30% της αξίας και ποσότητας).

Το 2023, η αξία όλων των εισαγωγών ειδών ελαιολάδου αυξήθηκε με μείωση όμως της εισαγόμενης ποσότητας, η οποία κυμαίνεται ανά κωδικό, από -1,5% για το εξαιρετικά παρθένο σε -17% για τα Άλλα ελαιόλαδα. Μόνο η κατηγορία του παρθένου ελαιολάδου παρουσίασε αύξηση σε ποσοτικούς όρους, κατέχοντας ωστόσο, αμελητέο μερίδιο στις συνολικές εισαγωγές (0,5%).(Πίνακας 7)

Πίνακας 7: ΗΒ-Εισαγωγές ελαιολάδου ανά 6 ψηφιο Κ.Σ.Ο, 2022-2023 (εκ.λίρες, τόνοι)

1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του	2022		2023		ΜΕΡΙΔΙΟ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2023/2022	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΣΥΝΟΛΟ	256,7	67.877	333,2	62.478	100,0%	100,0%	29,9%	-8,0%
150920 Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο "EU cat. 1"	167,7	39.509	223,5	38.937	67,1%	62,3%	33,2%	-1,4%
150930 Παρθένο ελαιόλαδο ("EU cat. 2")	909.717	218.452	1.309	235	0,4%	0,4%	43,9%	7,9%
150940 Άλλα παρθένα ελαιόλαδα ("EU cat. 3")	75.385	23.534	0,93	23	0,0%	0,0%	24,1%	-0,2%
150990 Άλλα Ελαιόλαδα ("EU cat. 4 and 5")	87.827.694	28.125.841	108.350.769	23.281.941	32,5%	37,3%	23,4%	-17,2%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2.1. Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο (Κ.Σ.Ο. 150920-Κατ.ΕΕ 1)

Στην κατάταξη των χωρών-προμηθευτών εξαιρετικά παρθένου κυριαρχεί η Ισπανία (51,2% της αξίας το 2023), με δεύτερη την Ιταλία (28,7%) τρίτο το Βέλγιο (8,3%) και την **Ελλάδα** στην τέταρτη θέση (6,9%) (Πίνακας 8).

Πίνακας 8: ΗΒ- Εισαγωγές εξαιρετικά παρθένο ελαιολάδου, 2021– 2023 (αξίες σε εκ. λίρες, ποσότητες σε εκ. τόνους)

Κωδικός Σ.Ο. 150920	2022			2023			Μερίδιο 2023		Μεταβολή 23/22	
	Αξία	Ποσότητα	μ.α./ κιλό	Αξία	Ποσότητα	μ.α./ κιλό	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
Ισπανία	68,6	16,3	4,21	112,9	21,4	5,28	51,2%	55,7%	64,6%	31,3%
Ιταλία	53,88	11,3	4,77	63,3	9,2	6,88	28,7%	24,0%	17,5%	-18,6%
Βέλγιο	17,7	4,6	3,85	18,4	3,8	4,84	8,3%	9,9%	4,0%	-17,4%
Ελλάδα	8,3	1,8	4,61	15,3	2,4	6,38	6,9%	6,3%	84,3%	33,3%
Γερμανία	6,3	1,4	4,5	3,3	0,5	6,6	1,5%	1,3%	135,7%	-64,3%
Γαλλία	7,8	2,1	3,71	5,5	1	5,5	2,5%	2,6%	-29,5%	-52,4%
Ολλανδία	5,4	1,6	3,38	0,8	0,1	8	0,4%	0,3%	-85,2%	-93,8%
Πορτογαλία	1,9	0,6	3,17	0,5	0,1	5	0,2%	0,3%	-73,7%	-83,3%
Λουτές	0,7	0,1	7	0,4	0,1	4	0,2%	0,3%	-42,9%	0,0%
Σύνολο	167,7	39,5	4,25	220,4	38,4	5,74	100,0%	100,0%	31,4%	-2,8%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Συνολικά, η Ελλάδα εξήγαγε το 2023 εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο αξίας 15,3 εκ.λιρών (2,4 εκ.τόνοι), με μέση αξία ανά κιλό 6,4 λίρες (έναντι 4,6 το 2022).

Σύμφωνα με τον ανωτέρω Πίνακα οι εξαγωγές της χώρας μας στην εν λόγω κατηγορία σχεδόν διπλασιάστηκαν σε αξία σε σχέση με το προηγούμενο έτος (+84%), ενώ αύξησε σημαντικά και τις εξαγόμενες ποσότητες (+33%). Παρόμοια κινήθηκαν οι εξαγωγές της Ισπανίας, ενώ κάμψη παρουσίασαν οι εξαγωγές της Ιταλίας στην κατηγορία.

Όλες οι προμηθεύτριες χώρες αύξησαν σημαντικά την μέση αξία των εισαγωγών τους ανά κιλό, με την μέση αξία της Ελλάδας να βρίσκεται υψηλότερα από της Ισπανίας αλλά χαμηλότερα από την αντίστοιχη της Ιταλίας.

Η αύξηση της αξίας του εξαιρετικά παρθένου δεν φαίνεται να επηρέασε σημαντικά τις εισαγόμενες ποσότητες (πτώση μόνο κατά 2,8%), υποδεικνύοντας χαμηλή ελαστικότητα της ζήτησης εξαιρετικά παρθένου σε σχέση με την αξία του.

Γ.2.2. Παρθένα ελαιόλαδα (Κ.Σ.Ο. 15093000- Κατ. ΕΕ 2)

Όπως παρατηρείται στον Πίνακα 9, οι κύριες χώρες-προμηθευτές παρθένου ελαιολάδου το 2023 ήταν κατά σειρά: Ισπανία (31% της αξίας) Γαλλία (14%), Ιταλία (5%) και **Ελλάδα** (4% της αξίας), οι εξαγωγές των οποίων, πλην της Γαλλίας, κατέγραψαν πτώση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Πίνακας 9: ΗΒ-Εισαγωγές παρθένου ελαιολάδου (Κ.Σ.Ο. 1509 30 00- Κατ.ΕΕ 2), 2022-2023 (λίρες, κιά)

Κωδικός Σ.Ο. 1509 30 00	2022			2023			Μερίδιο 2023		Μεταβολή 23/22	
	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΣΥΝΟΛΟ	909.717	218.452	4,2	1.309.304	235.602	5,6	100,0%	100,0%	43,9%	7,9%
Ισπανία	418.649	117.739	3,6	412.473	82.004	5,0	31,5%	34,8%	-1,5%	-30,4%
Γαλλία	73.243	16.128	0,0	182.813	28.909	6,3	14,0%	12,3%	149,6%	79,2%
Ιταλία	89.516	13.987	6,4	66.378	7.277	9,1	5,1%	3,1%	-25,8%	-48,0%
Ελλάδα	91.276	23.399	3,9	56.289	10.165	5,5	4,3%	4,3%	-38,3%	-56,6%
Κύπρος	5.262	1.440	3,7	23.792	5.427	4,4	1,8%	2,3%	352,1%	276,9%
Ολλανδία	16.012	4.182	3,8	15.164	2.920	5,2	1,2%	1,2%	-5,3%	-30,2%
Πορτογαλία	20.400	6.058	3,4	6.576	794	8,3	0,5%	0,3%	-67,8%	-86,9%
Ιρλανδία	35.598	13.012	2,7	4.903	1.599	3,1	0,4%	0,7%	-86,2%	-87,7%
Άλλες	48.713	7.460	6,5	367.010	66.552	5,5	28,0%	28,2%	653,4%	792,1%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ	786.068	201.485	3,9	769.580	139.732	5,5	58,8%	59,3%	-2,1%	-30,6%
ΣΥΝΟΛΟ εκτός ΕΕ	123.649	16.967	7,3	539.724	95.870	5,6	41,2%	40,7%	336,5%	465,0%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2.3. Άλλα παρθένα ελαιόλαδα (Κ.Σ.Ο 150940, Κατ.ΕΕ 3)

Ως προς τα άλλα παρθένα ελαιόλαδα (Κατ.3) κυριαρχεί η Ιταλία με μερίδιο 51,2% της αξίας και 58,2% των εισαγόμενων ποσοτήτων το 2023, με δεύτερη τη Γαλλία και τρίτη την Ισπανία (12% και 4,6% της αξίας αντίστοιχα). Οι εξαγωγές στην κατηγορία κατέγραψαν συνολικά άνοδο (+24%) σε σχέση με το προηγούμενο έτος, με τη μεγαλύτερη να σημειώνεται στις εξαγωγές Ιταλίας (+212%). Οι εξαγωγές της **Ελλάδας** στα άλλα παρθένα ελαιόλαδα είναι περιορισμένες (1,4% της συνολικής αξίας). Αξιοσημείωτη είναι επίσης η αύξηση των εισαγωγών από τρίτες χώρες, οι οποίες σημείωσαν σημαντική άνοδο. (Πίνακας 10).

Πίνακας 10: ΗΒ - Εισαγωγές άλλων παρθένων ελαιολάδων, 2021–2023 (Κ. Σ.Ο. 1509 40 - Κατ.ΕΕ 3) (λίρες, κιλά)

Κωδικός Σ.Ο. 1509 40 00	2022			2023			Μερίδιο 2023		Μεταβολή 23/22	
	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΣΥΝΟΛΟ	75.385	23.534	3,2	93.566	23.476	4,0	100,0%	100,0%	24,1%	-0,2%
Ιταλία	15.370	2.110	7,3	47.948	13.666	3,5	51,2%	58,2%	212,0%	547,7%
Γαλλία	28.947	6.021	4,8	11.356	1.973	5,8	12,1%	8,4%	-60,8%	-67,2%
Ισπανία	10.525	3.672	2,9	4.328	987	4,4	4,6%	4,2%	-58,9%	-73,1%
Πορτογαλία	0	0	0,0	4.090	137	29,9	4,4%	0,6%		
Ιρλανδία	2.104	220	9,6	2.248	250	9,0	2,4%	1,1%	6,8%	13,6%
Ελλάδα	2.232	545	4,1	1.315	113	11,6	1,4%	0,5%	-41,1%	-79,3%
Άλλες χώρες ΕΕ	12.816	9.421	1,4							
Χώρες εκτός ΕΕ	3.391	1.545	2,2	22.281	6.350	3,5	23,8%	27,0%	557,1%	311,0%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2.4. Άλλα ελαιόλαδα (Κ. Σ.Ο. 1509 90 00-Κατ.ΕΕ 4&5)

Η δεύτερη σε αξία κατηγορία ελαιολάδου που εισάγεται στο ΗΒ είναι αυτή των άλλων (μη παρθένων) ελαιολάδων. Εδώ κυριαρχεί σχεδόν αποκλειστικά η Ισπανία (73% της αξίας), με δεύτερη την Ιταλία (14,3%), ενώ η **Ελλάδα** έχει πολύ περιορισμένες εξαγωγές στην κατηγορία (0,6% της αξίας).

Πίνακας 11: ΗΒ- Εισαγωγές άλλων (μη παρθένων) ελαιολάδων, 2021–2023 (Κ.Σ.Ο. 1509 90) (λίρες, κιλά)

Κωδικός Σ.Ο. 1509 90 00	2022			2023			Μερίδιο 2023		Μεταβολή 23/22	
	Χώρα	Αξία	Ποσότητα μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
Ισπανία	42.953.288	14.441.421	3,0	78.998.990	17.290.017	4,6	72,9%	74,3%	83,9%	19,7%
Ιταλία	16.179.819	3.928.577	4,1	15.509.411	2.727.209	5,7	14,3%	11,7%	-4,1%	-30,6%
Βέλγιο	13.779.579	4.772.392	2,9	7.102.875	1.755.853	4,0	6,6%	7,5%	-48,5%	-63,2%
Γερμανία	831.741	261.132	3,2	2.525.897	612.628	4,1	2,3%	2,6%	203,7%	134,6%
Γαλλία	5.031.828	1.614.429	3,1	1.472.788	346.163	4,3	1,4%	1,5%	-70,7%	-78,6%
Πορτογαλία	2.925.736	1.031.850	2,8	808.097	141.214	5,7	0,7%	0,6%	-72,4%	-86,3%
Ελλάδα	1.073.518	290.735	3,7	632.827	94.211	6,7	0,6%	0,4%	-41,1%	-67,6%
Ολλανδία	3.342.758	1.126.616	3,0	585.339	178.092	3,3	0,5%	0,8%	-82,5%	-84,2%
Άλλες	1.709.427	658.689	2,6	714.545	136.554	5,2	0,7%	0,6%	-58,2%	-79,3%
ΣΥΝΟΛΟ	87.827.694	28.125.841	3,1	108.350.769	23.281.941	4,7			23,4%	-17,2%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2.5. Άλλα λάδια από ελιές (Κ.Σ.Ο. 1510)

Η κατηγορία 1510 περιλαμβάνει άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα, καθώς και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματά τους με λάδια της κλάσης 1509.

Το 2023 οι συνολικές εισαγωγές του ΗΒ στην εν λόγω κλάση ανήλθαν σε 15 εκ.λίρες, αυξημένες κατά 13,5% σε αξία, αλλά μειωμένες κατά 18% σε ποσότητα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κυρίαρχος, σχεδόν αποκλειστικά, προμηθευτής είναι η Ισπανία (93% των εισαγωγών σε αξία), με μέση αξία 2,9 λίρες ανά κιλό. Η **Ελλάδα** πραγματοποιεί περιορισμένες εξαγωγές προς το ΗΒ στην εν λόγω δασμολογική κλάση (1,2% της συνολικής αξίας) (Πίνακες 12 και 13).

Πίνακας 12: ΗΒ- Εισαγωγές άλλων λαδιών από ελιές (Κ.Σ.Ο. 1510), 2021-2023 (λίρες, κιλά)

Κωδικός Σ.Ο. 1510	2022			2023			Μερίδιο 2023		Μεταβολή 23/22	
	Χώρα	Αξία	Ποσότητα μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	μ.α./κιλό	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
ΣΥΝΟΛΟ	13.104.226	6.147.079	2,1	14.877.477	5.056.922	2,9			13,5%	-17,7%
Ισπανία	10.844.761	5.143.032	2,1	13.861.825	4.707.835	2,9	93,2%	93,1%	27,8%	-8,5%
Γαλλία	689.099	331.545	0,0	331.554	114.253	2,9	2,2%	2,3%	-51,9%	-65,5%
Ιταλία	846.010	416.746	2,0	241.582	84.231	2,9	1,6%	1,7%	-71,4%	-79,8%
Βέλγιο	224.903	84.020	2,7	185.308	74.700	2,5	1,2%	1,5%	-17,6%	-11,1%

Ελλάδα	101.992	33.752	3,0	177.343	50.677	3,5	1,2%	1,0%	73,9%	50,1%
Κύπρος	92.791	39.622	2,3	22.572	7.664	2,9	0,2%	0,2%	-75,7%	-80,7%
Πορτογαλία	77.555	28.280	2,7	19.909	8.831	2,3	0,1%	0,2%	-74,3%	-68,8%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ	13.015.698	6.122.712	2,1	14.857.674	5.052.078	2,9	99,9%	99,9%	14,2%	-17,5%
ΣΥΝΟΛΟ εκτός ΕΕ	88.528	24.367	3,6	19.803	4.844	4,1	0,1%	0,1%	-77,6%	-80,1%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Γ.2.6. Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα σε ελαιόλαδο και άλλα λάδια ελιάς (Κ.Σ.Ο. 1509 και 1510)

Συνοψίζοντας τα στοιχεία των εισαγωγών ελαιολάδου που πραγματοποίησε το ΗΒ από την **Ελλάδα**, παρατηρούμε ότι, το **2023**, το σύνολο τους ανήλθε σε **16 εκ.λίρες** έναντι 9,5 εκ. το προηγούμενο έτος (αύξηση +70%). Σχεδόν στο σύνολο τους (95% της αξίας το 2023) αφορούν σε εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο και, κατά ένα μικρό μόνο μέρος (4%), σε Άλλα Ελαιόλαδα ("EU cat. 4 and 5").

Επιπλέον, το **2023**, οι ελληνικές εξαγωγές εξαιρετικά παρθένου στο ΗΒ σχεδόν διπλασίασαν την αξία τους (+85%), ανερχόμενες σε 15.3 εκ λίρες έναντι 8,3 εκ λίρες το 2022, σημειώνοντας παράλληλα αύξηση και στην εξαγόμενη ποσότητα (+30%). Αντίθετα, στην κατηγορία Άλλα ελαιόλαδα (150990) οι ελληνικές εξαγωγές στο ΗΒ είχαν σημαντική πτώση (-41% σε αξία και -80% σε ποσότητα). Στις κατηγορίες των παρθένων και άλλων παρθένων (150930-40) οι εξαγωγές μας είναι αμελητέες, ενώ οι εξαγωγές σε Άλλα λάδια από ελιές (1510) παραμένουν περιορισμένες (1% αξίας και 2% ποσότητας), με ανοδική ωστόσο πορεία (+74% σε σχέση με 2022) (Πίνακας 13).

Πίνακας 13: Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα στους Κ. Σ.Ο 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματα του και 1510 Άλλα λάδια από ελιές, 2022-2023 (λίρες, κιά)

Κωδικός Σ.Ο.	2022		2023		ΜΕΡΙΔΙΟ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2023/2022	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του	9.469.592	2.128.771	16.019.231	2.468.276	99%	98%	69%	16%
150920 Εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο "EU cat. 1"	8.302.566	1.814.092	15.328.800	2.363.787	95%	94%	85%	30%
150930 Παρθένο ελαιόλαδο ("EU cat. 2")	91.276	23.399	56.289	10.165	0,35%	0,40%	-38%	-57%
150940 Άλλα παρθένα ελαιόλαδα ("EU cat. 3")	2.232	545	1.315	113	0,01%	0%	-41%	-79%
150990 Άλλα Ελαιόλαδα ("EU cat. 4 and 5")	1.073.518	290.735	632.827	94.211	4%	4%	-41%	-68%
1510 Άλλα λάδια από ελιές	101.992	33.752	177.343	50.677	1%	2%	74%	50%
ΣΥΝΟΛΟ	9.571.584	2.162.523	16.196.574	2.518.953	100%	100%	69%	16%

Πηγή: HM Revenue and Customs. Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Βρετανικής Στατιστικής Υπηρεσίας Εσόδων και Τελωνείων (HMRC), που αφορούν στο **πρώτο τετράμηνο του 2024 (Ιανουάριος-Απρίλιος)** (Πίνακας 14) οι εισαγωγές ελληνικού ελαιολάδου ανήλθαν σε αξία στις 6,8 εκ.λίρες, έναντι 3,8 εκ.λίρες την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους (αύξηση κατά 76%), ενώ και οι εισαγόμενες ποσότητες κατέγραψαν αύξηση κατά 10% (774 τόνοι έναντι 701 την αντίστοιχη περίοδο του 2023). Σχεδόν στο σύνολο τους φορούν σε εξαιρετικά παρθένο (6, 2 εκ.λίρες), ωστόσο ιδιαίτερα εντυπωσιακή αύξηση (155-340%) κατέγραψαν οι εισαγωγές παρθένου και άλλων ελαιολάδων και λαδιών ελιάς, στις δασμολογικές κλάσεις 150930, 150990 και 1510.

Πίνακας 14: Εισαγωγές ΗΒ από την Ελλάδα στους Κ. Σ.Ο 1509 Ελαιολάδο και τα κλάσματα του και 1510 Άλλα λάδια από ελιές, (λίρες, κιλά)-Ιανουάριος-Απρίλιος 2023/Ιανουάριος-Απρίλιος 2024

Κωδικός Σ.Ο.	Ιανουάριος-Απρίλιος 2023		Ιανουάριος-Απρίλιος 2024		ΜΕΡΙΔΙΟ 2024		ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2024/2023	
	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα
1509 Ελαιολάδο και τα κλάσματά του	3.869.068	701.602	6.816.947	774.459	99%	97%	76%	10%
150920 Εξαιρετικά παρθένο ελαιολάδο «EU cat. 1»	3.700.237	670.008	6.253.083	704.477	91%	88%	69%	5%
150930 Παρθένο ελαιολάδο («EU cat. 2»)	37.848	6.900	166.704	24.184	2%	3%	340%	250%
150990 Άλλα Ελαιολάδα («EU cat. 4 and 5»)	130.983	24.694	397.160	45.798	6%	6%	203%	85%
1510 Άλλα λάδια από ελιές	34.690	7.051	88.564	26.956	1%	3%	155%	282%
ΣΥΝΟΛΟ	3.903.758	708.653	6.905.511	801.415	100%	100%	77%	13%

Γ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια – πρόσβαση στην αγορά

Μετά την αποχώρηση του ΗΒ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας (ΣΕΣ) μεταξύ ΕΕ και ΗΒ, που τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2021, προβλέπει τη συνέχιση του εμπορίου **χωρίς δασμούς και δασμολογικές ποσοτώσεις, με την προϋπόθεση ότι πιστοποιείται η καταγωγή τους.**

Όπως προβλέπεται στη ΣΕΣ, Άρθρο 56, η βεβαίωση καταγωγής συντάσσεται από τον εξαγωγέα, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 7. Όλοι οι κοινοτικοί εξαγωγείς (παραγωγοί ή έμποροι) προκειμένου να συντάξουν βεβαιώσεις καταγωγής για αγαθά αξίας μεγαλύτερης των 6.000 ευρώ, που εξάγονται στο ΗΒ στο πλαίσιο της ΣΕΣ, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων ([Registered Exporter System-REX](#)) και να χρησιμοποιούν τον αριθμό εγγεγραμμένου εξαγωγέα REX στις σχετικές βεβαιώσεις καταγωγής.

Σε περίπτωση που δεν τεκμηριώνεται η ενωσιακή καταγωγή των εξαγόμενων προϊόντων, αυτά υπόκεινται σε δασμούς με βάση το Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ, διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/trade-tariff>.

Συγκεκριμένα, για το ελαιόλαδο προέλευσης τρίτων χωρών, οι οποίες δεν έχουν εμπορική συμφωνία με το ΗΒ, ο δασμός κυμαίνεται μεταξύ 104-112 λίρες/100 κιλά, ανάλογα με τον Κ.Σ.Ο.

Απαιτήσεις σήμανσης (ετικέτα): Αναγραφή Υπεύθυνου Επιχείρησης Τροφίμων (Food Business Operator-FBO) στο ΗΒ

Από την 1η Ιανουαρίου 2024, όλα τα προσυσκευασμένα τρόφιμα και ποτά που διατίθενται προς πώληση στη Μεγάλη Βρετανία (Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία) θα πρέπει να αναγράφουν στην ετικέτα επωνυμία και ταχυδρομική διεύθυνση Υπεύθυνου Επιχείρησης Τροφίμων (Food Business Operator-FBO) εντός ΗΒ (συμπεριλαμβανομένων των Νήσων Μάγχης και Νήσου Μαν). Ως εκ τούτου, εάν η επιχείρηση παραγωγός των τροφίμων δεν βρίσκεται στο ΗΒ, θα πρέπει συμπεριληφθεί ως FBO στην ετικέτα η διεύθυνση εισαγωγέα που βρίσκεται στο ΗΒ. Η υποχρέωση αναγραφής ταχυδρομικής διεύθυνσης έχει σκοπό να δώσει στους καταναλωτές την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με υπεύθυνο εντός ΗΒ, σε περίπτωση παραπόνων ή για να μάθουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να είναι φυσική διεύθυνση, όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί επικοινωνία με την επιχείρηση μέσω απλού ταχυδρομείου, ενώ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή αριθμός τηλεφώνου. Τα στοιχεία του FBO εντός ΗΒ πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία ή στην ετικέτα των τροφίμων, συνήθως δε επικollούνται ως ξεχωριστή ετικέτα πάνω στη συσκευασία.

Σημειώνεται ότι η ανωτέρω απαίτηση δεν ισχύει για τη Β.Ιρλανδία-τα τρόφιμα που πωλούνται στη Β.Ιρλανδία μπορούν να συνεχίσουν να αναγράφουν μόνο διεύθυνση FBO που βρίσκεται στην ΕΕ.

Ως προς το ανωτέρω μέτρο, υπενθυμίζεται ότι, πρόκειται για αλλαγές στην επισήμανση (labelling) των τροφίμων που συμφωνήθηκαν μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και επρόκειτο να εφαρμοστούν την 1η Οκτωβρίου 2022, αλλά η εφαρμογή τους μετατέθηκε για την 1η Ιανουαρίου 2024, με την νομοθετική πράξη The Food Information (Amendment of Transitional Provisions) (England) Regulations 2022 <https://www.legislation.gov.uk/ukSI/2022/938/made#f00013>

Λεπτομέρειες και αναλυτικές οδηγίες για τη σήμανση προϊόντων περιλαμβάνονται στους ακόλουθους συνδέσμους της βρετανικής κυβέρνησης:

- <https://www.gov.uk/guidance/import-or-move-food-and-drink-from-the-eu-and-northern-ireland-to-great-britain#check-what-documents-you-need>
- <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

- <https://www.gov.uk/guidance/food-labelling-giving-food-information-to-consumers#show-the-name-and-address-of-the-food-business-operator>

Πηγές πληροφόρησης

Η ΣΕΣ είναι διαθέσιμη στην ελληνική γλώσσα στο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_en

Οδηγίες της ΑΑΔΕ για την εφαρμογή των κανόνων προτιμησιακής καταγωγής των αγαθών είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.aade.gr/egkykliai-kai-apofaseis/ddtheke-b-1147126-ex-2020> και γενικές οδηγίες για την εφαρμογή της ΣΕΣ: <https://www.aade.gr/menoy/brexit/teloneia/teloneia-brexit>

Πληροφορίες για τις διαδικασίες εξαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο περιλαμβάνονται σε σχετική ανάρτηση του Γραφείου μας στην πύλη Agora: <https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/71414>

Δ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Δ.1 Δίκτυα διανομής – δομή αγοράς

Η βρετανική αγορά ειδών παντοπωλείου θεωρείται από τις πιο εξελιγμένες στον κόσμο. Η κατηγορία των αλυσίδων παντοπωλείων (grocery stores) είναι το δίκτυο επιλογής για τον αστικό πληθυσμό του ΗΒ όσον αφορά στις αγορές τροφίμων-ποτών, συμπεριλαμβανομένου του ελαιολάδου. Σημειώνεται ότι, στο ΗΒ, στην κατηγορία των υπεραγορών και σούπερ μάρκετ εμπίπτουν καταστήματα με επιφάνεια μεγαλύτερη από 280 τ.μ., τα δε μικρότερα καταστήματα θεωρούνται παντοπωλεία.

Το Tesco είναι ηγέτης σε όλες τις κατηγορίες, εκτός των εκπτωτικών καταστημάτων, όπου κυριαρχούν τα Aldi και Lidl, των οποίων το μερίδιο αγοράς είναι αυξανόμενο.

Παράλληλα, το μερίδιο των αγορών τροφίμων και ειδών παντοπωλείου μέσω διαδικτύου, οι οποίες κατέστησαν αναγκαία επιλογή κατά τη διάρκεια της πανδημίας, συνεχίζει να αυξάνεται, με τα μεγάλα δίκτυα Tesco, Sainsbury's και Asda να κυριαρχούν και σε αυτό το κανάλι, παράλληλα με τη διαδικτυακή Ocado και πιο πρόσφατα την Amazon Fresh. Ενδεικτικά, στην αρχή της πανδημίας, οι online

αγορές αντιπροσώπευαν το 5% των πωλήσεων του Waitrose, αυξήθηκαν στο 14% το 2021, στο 17% το 2022 και στο 14% το 2023¹¹.

Η δομή της αγοράς ειδών παντοπωλείου (grocery stores) είναι κατά βάση ολιγοψωνιακή και η είσοδος επώνυμων προϊόντων, απευθείας, στις μεγάλες αλυσίδες λιανικής, είναι ιδιαίτερα απαιτητική, καθώς διαθέτουν μεγάλη διαπραγματευτική δύναμη και είναι σε θέση να επιβάλουν τους όρους τους, τόσο ως προς την τιμή, όσο και ως προς τα χαρακτηριστικά του προϊόντος (ποιότητα, συσκευασία, σήμανση, πιστοποίηση). Το δε περιθώριο κέρδους τους κυμαίνεται μεταξύ 40-45%.

Τα μερίδια αγοράς των μεγαλύτερων αλυσίδων λιανικής κατά το 2023 εμφανίζονται στον παρακάτω Πίνακα (15):

Πίνακας 15: Μερίδιο αγοράς και αριθμός καταστημάτων μεγαλύτερων καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων-ποτών

Εταιρεία	Όνομα καταστήματος	Μερίδιο λιανικών πωλήσεων 2023 (%)	Αριθμός καταστημάτων
Tesco Plc		27,1	
	Tesco Express (μικρά παντοπωλεία)		1.749
	One Stop (παντοπωλεία)		1.010
	Tesco Superstore (σούπερ μάρκετ)		482
	Tesco Extra (υπεραγορές)		252
J Sainsbury Plc	Tesco Metro (παντοπωλεία)		176
		14,8	
	Sainsbury's Local (παντοπωλεία)		807
	Sainsbury's (σούπερ μάρκετ)		608
Walmart Inc	Asda (παντοπωλεία, σούπερ μάρκετ)	13,7	632
WM Morrison Supermarkets Plc	Morrisons (παντοπωλεία, σούπερ μάρκετ)	8,7	1.292
Aldi Group	Aldi (εκπτωτικά)	10,2	996
The Co-operative Group Ltd	Co-op (παντοπωλεία, σούπερ μάρκετ)	6,1	3.843
Schwarz Beteiligungs GmbH	Lidl (εκπτωτικά)	7,7	961
John Lewis Partnership Plc	Waitrose (σούπερ μάρκετ), Little Waitrose (παντοπωλεία)	4,4	360
Marks & Spencer Plc	M&S Foodhall (ντελικατέσεν παντοπωλεία)	3,6	696
Iceland Foods Ltd	Iceland (σούπερ μάρκετ)	2,3	892
Booker Group (Tesco Plc)	Premier Stores (σούπερ μάρκετ)		4.255
Internationale Spar Centrale BV	Spar (σούπερ μάρκετ)	2,0	2.600
NISA-Today's (Holdings) Ltd (The Co-operative Group Ltd)	Nisa (ανεξάρτητα παντοπωλεία)	-	2.750
Costcutter Supermarkets Group	Costcutter (εκπτωτικά)	-	1.233
Costcutter Supermarkets Group	Mace (εκπτωτικά)	-	764

¹¹<https://www.statista.com/statistics/1264363/waitrose-sales-by-channel-uk/#:~:text=In%20the%20fiscal%20year%20ended,of%20the%20company's%20total%20sales>

Bestway (Holdings) Ltd	Best-one (σούπερ μάρκετ)	-	2.000
	Londis (ανεξάρτητα παντοπωλεία)	-	2.200

Πηγή: Euromonitor International, ιστότοποι επιχειρήσεων 2024

Τα δίκτυα ευρείας διανομής επιλέγουν κυρίως να προμηθεύονται από τοπικούς εισαγωγείς, και λιγότερο μέσω απευθείας συνεργασιών με τους παραγωγούς. Εκτιμάται ότι η μεσολάβηση του εισαγωγέα επιβαρύνει το κόστος του προϊόντος έως και 30%, προσφέροντας ωστόσο το πλεονέκτημα της ευρύτερης και ευκολότερης πρόσβασης στη βρετανική αγορά. Οι εισαγωγείς-χονδρέμποροι προμηθεύουν, ταυτόχρονα, και άλλα κανάλια λιανικής (μικρά ανεξάρτητα παντοπωλεία και καταστήματα ευκαιρίας, καταστήματα delicatessen) είτε/και την αγορά μαζικής εστίασης.

Τέλος, πολλοί εισαγωγείς ελαιολάδου πραγματοποιούν πωλήσεις απευθείας στους τελικούς καταναλωτές μέσω διαδικτύου, δραστηριότητα που υποστηρίζουν με παρουσία και διαφήμιση των προϊόντων τους στα κοινωνικά δίκτυα και στο διαδίκτυο.

Δ.2 Βαθμός συγκέντρωσης

Στον Πίνακα 16 που ακολουθεί καταγράφονται το ύψος των πωλήσεων λιανικής και η κατάταξη των μεγαλύτερων εμπορικών ονομασιών βρώσιμων ελαίων στο ΗΒ για το 2023. Σημειώνεται ότι ορισμένες από τις εταιρείες του Πίνακα δεν περιλαμβάνουν ελαιολάδο στα προϊόντα τους αλλά μόνο άλλα φυτικά έλαια, όπως οι Crisp 'n Dry (κραμβέλαιο), Pura (ηλιέλαιο, σπορέλαιο), Flora (ηλιέλαιο). Επίσης, πολλά από τις ανωτέρω επωνυμίες ανήκουν στον ίδιο όμιλο (π.χ. Napolina, Flora, και Crisp 'n Dry ανήκουν στο Princes Group).

Η εταιρεία Filippo Berio (πολυεθνικός Όμιλος SALOV, με έδρα την Ιταλία) κατέχει επί σειρά ετών κορυφαία θέση μεταξύ των επώνυμων ελαιολάδων, ενώ σταθερά στις πρώτες θέσεις βρίσκονται και τα brands La Española και Belazu. Το ελληνικό Odyssea, κατείχε το 2023 την 14^η θέση, έναντι 16^{ης} το 2023, καταγράφοντας αύξηση 47,6% των πωλήσεων σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

Τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας αντιπροσώπευαν το 2023 σχεδόν το 50% της αγοράς λιανικών πωλήσεων, καταγράφοντας αύξηση 10% σε σχέση με τον προηγούμενο έτος. Στα ελαιολάδα ιδιωτικής ετικέτας, ηγέτης αναδεικνύεται το σούπερ μάρκετ Tesco, ακολουθούμενο από τα Sainsbury's, Asda, Lidl και Aldi.

Πίνακας 16: Επωνυμίες βρώσιμων ελαίων – Κατάταξη και αξία πωλήσεων λιανικής 2023

Top 20 Oils				Total volume change -17.8%		
				£m	change (£m)	change (%)
Total Category				480.5	60.9	14.5%
Total Own Label				237.4	21.7	10.1%
2023	2022					
1	1	Filippo Berio	Salov	59.4	7.3	14.0%
2	2	KTC	KTC Edibles	34.9	9.5	37.4%
3	4	Napolina	Princes Foods	27.5	8.9	47.7%
4	3	Crisp 'n Dry	Edible Oils	21.3	1.9	9.7%
5	5	Fry Light	Saputo	13.5	1.4	12.0%
6	6	Flora	Edible Oils	11.7	1.5	14.4%
7	8	La Espanola	Acesur	11.5	5.1	78.5%
8	7	Pura	Princes Foods	9.6	0.4	4.1%
9	9	Farchioni	Farchioni Olii	4.9	-0.5	-9.3%
10	11	Olivio	Edible Oils	4.3	1.9	79.4%
11	10	Mazola	Edible Oils	3.5	0.0	-1.1%
12	30	Lesieur	Saipol	2.9	2.7	953.4%
13	12	Belazu	Wjfg	2.2	0.3	14.7%
14	16	Odysea	Odysea	2.1	0.7	47.6%
15	15	Lee Kum Kee	Lee Kum Kee Co	1.9	0.3	16.3%
16	17	Golden Fields	Cargill Oil Packers	1.7	0.3	17.4%
17	14	The Groovy Food Co	The Groovy Food Co	1.7	-0.1	-6.9%
18	13	Mellow Yellow	Farringtons Oils	1.6	-0.2	-10.9%
19	18	Borderfields	Hammond Food Oils	1.6	0.1	9.2%
20	19	Alfa One	Walter & Wild	1.1	0.0	-4.3%

Source: The Grocer's Top Products 2023 in association with NIQ: 52 weeks to 9 September 2023 - [Get the data](#) - Created with [Datawrapper](#)

Πηγή: Περιοδικό *The Grocer*, τεύχος 15/12/2023.

Δ.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς

Με την εξαίρεση της Odysea, η οποία συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των 20 πρώτων σε πωλήσεις επωνυμιών βρώσιμων ελαίων, η παρουσία του ελληνικού ελαιολάδου στο ΗΒ είναι μάλλον κατακερματισμένη, με μεγάλη ποικιλία επώνυμων και μη

προϊόντων, που διακινούνται κυρίως από μεσαίους και μικρούς χονδρεμπόρους και λιανοπωλητές. Αξιοσημείωτη είναι η περιορισμένη παρουσία ελληνικών επώνυμων προϊόντων στις μεγάλες αλυσίδες λιανικής, οι οποίες διαθέτουν κυρίως προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας. Παράλληλα, πωλούνται ελαιόλαδα που απευθύνονται σε ανώτερα εισοδηματικά τμήματα των καταναλωτών (μικρή οικογενειακή παραγωγή, ιδιαίτερη συσκευασία) και υψηλότερης τιμής.

Ενδεικτική ποικιλία προϊόντων ελληνικής προέλευσης εμφανίζεται στον παρακάτω, μη εξαντλητικό, Πίνακα (17):

Πίνακας 17: Ενδεικτικές τιμές λιανικής πώλησης ελληνικού εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου (τιμή εκτός προσφορών σε λίρες, Απρίλιος 2024)

Επωνυμία	Προϊόν	Τιμή Λιανικής
Odysea Ltd	Kalamata Extra Virgin Olive Oil 500ml / ιδιωτική ετικέτα	13,00
	Karyatis Greek Extra Virgin Olive Oil (500ml) / Ελληνικό προϊόν και εμφιάλωση για την Odysea	8,50
Maltby & Greek	Psaltiras Extra Virgin Olive Oil 500ml	15,50
	Kolympari Cretan Extra Virgin Olive Oil 5L tin / Κολυμπάρι ΑΕ, Ι. Μιχελάκης	88,00
S Aspris & Son Ltd	Cypressa Extra Virgin Olive Oil 500ml / Katsouris Brothers Limited	6,95
	Raphael's Gold Label Extra Virgin Olive Oil 5 Lite Tin	28,99
Bakalikon UK Limited	Latzimas Gold Extra Virgin Olive Oil 1L	19,90
	Cretan Mill 250ml (διάφορες μάρκες και συσκευασίες) / Αλμπαντάκης Α.Ε.Ε.Β.Ε.	4,85
Hellenic Grocey Limited	Elaion Extra Virgin Olive Oil 1lt	15,00
	Olis Extra Virgin Olive Oil 1L	13,50
Liquid Gold Products Ltd	Hygeia Greek High Polyphenolic Extra Virgin Olive Oil 250ml	12,50
	Cretan Liquid Gold Extra Virgin Olive Oil 250ml	12,00
Med Deli Food Ltd	Raphael's Greek Extra Virgin Olive Oil 500ml	12,00
	Raphael's Organic Extra Virgin Olive Oil 500ml 500ml	6,00
Oliveology	Ergani Organic Extra Virgin Olive Oil 250ml	9,00
	22 C Organic Extra Virgin Olive Oil 750ml	32,50
The Greek Delcatessen Ltd	Melina Cretan Extra Virgin Olive Oil 5L plastic bottle	58,95
	The Greek Deli Extra Virgin Olive Oil PDO Sitia, Crete	

	5L tin	62,95
The Oil Merchant	Odysea Extra Virgin Olive Oil 500ml	11.35
The Real Olive Company	Lefktro Spanish 5Ltrl Extra Virgin Olive Oil	57.00

Πηγή: Ιστότοποι επιχειρήσεων

Δ.4 Τιμές λιανικής πώλησης

Στον Πίνακα 18 που ακολουθεί καταγράφονται ενδεικτικές τιμές λιανικής ελαιολάδων που διατέθηκαν στη βρετανική αγορά από τις μεγάλες αλυσίδες τροφίμων τον Απρίλιο 2024. Η τρέχουσα τιμή λιανικής πώλησης των προϊόντων είναι διαθέσιμη στα αντίστοιχα ηλεκτρονικά καταστήματά τους (βλ. παραπάνω, Πίνακα 15).

Όλα τα παρακάτω προϊόντα κυκλοφορούν σε ποικιλία συσκευασιών, πέραν αυτών που αναγράφονται ενδεικτικά στον πίνακα. Συνηθέστερη συσκευασία είναι το γυάλινο μπουκάλι 500 ml, 750 ml και ενός λίτρου. Οι συσκευασίες μικρότερες των 250 ml συνήθως προορίζονται για ειδικά λάδια (π.χ. με αρωματικά φυτά, σπρέι, κλπ.), ενώ οι μεγαλύτερες του ενός λίτρου είναι, συνήθως, μεταλλικές. Πλαστικές συσκευασίες απαντώνται, κυρίως, στα μη παρθένα ελαιόλαδα και στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας των εκπαιδευτικών καταστημάτων. Όλα τα παραπάνω προϊόντα κυκλοφορούν σε ποικιλία συσκευασιών, πέραν αυτών που αναγράφονται ενδεικτικά στον ανωτέρω πίνακα. Συνηθέστερη συσκευασία είναι το γυάλινο μπουκάλι 500 ml, 750 ml και ενός λίτρου. Οι συσκευασίες μικρότερες των 250 ml συνήθως προορίζονται για ειδικά λάδια (π.χ. με αρωματικά φυτά, σπρέι, κλπ.), ενώ οι μεγαλύτερες του ενός λίτρου είναι, συνήθως, μεταλλικές. Πλαστικές συσκευασίες απαντώνται, κυρίως, στα μη παρθένα ελαιόλαδα και στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας των εκπαιδευτικών καταστημάτων.

Σημειώνεται ότι η διαθεσιμότητα ορισμένων από τα παρακάτω προϊόντα, και ιδιαίτερα προϊόντων μικρότερων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών, δεν είναι διαρκής.

Πίνακας 18: Ενδεικτικές τιμές λιανικής πώλησης εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου (τιμή εκτός προσφορών σε λίρες, Απρίλιος 2024)

Προϊόν	Tesco	Sainsbury's	Asda	Morrisons	Waitrose	Ocado	Aldi
Filippo Berio Extra Virgin Olive Oil 500ml	8,55	8,60	8,50	8,60	8.75	8,55	
Filippo Berio Organic Extra Virgin Oil 500ml	9.55	9,55	9,55	9.20	9.55	9.55	
Filippo Berio Extra Virgin Olive Oil 1 Litre	13.85	13.85	13.50	13.80	13.75	13,85	
Napolina Extra Virgin Olive Oil 500ml	7.95	7.95	7.95	7.95		9.50	
Napolina Extra Virgin Olive Oil 1Ltr	13.00					13.00	
Farchioni Il Casolare Unfiltered Extra Virgin Olive Oil 500ml		7.60	6,65			7.60	

Προϊόν	Tesco	Sainsbury's	Asda	Morrisons	Waitrose	Ocado	Aldi
Farchioni Il Casolare Unfiltered Olive Oil, Extra Virgin 1L	13.40	13.40				13.40	
La Española Extra Virgin Olive Oil 750ml		12.90				12.90	
La Española Extra Virgin Olive Oil 1Litre	13.50				13.50	13.50	
Belazu Crete Gold Extra Virgin Olive Oil 500ml	10.00						
Iliada Kalamata Extra Virgin Olive Oil 500ml	8.00						
Iliada Extra Virgin Olive Oil 750ml		13.50					
Tesco Greek Extra Virgin Olive Oil 500ml (ομοίως ιταλικό και ισπανικό)	6.40						
Tesco Extra Virgin Olive Oil 1Ltr (μείγμα)	8.40						
Sainsbury's Greek Kalamata Extra Virgin Olive Oil, Taste the Difference 500ml		8,40					
Sainsbury's Greek Olive Oil, Extra Virgin 500ml		7.70					
Sainsbury's Olive Oil, Extra Virgin 1L (ισπανικό)		8.40					
Odysea Organic Greek Extra Virgin Olive Oil 500ml		10.20					
Odysea Greek Kalamata PDO Extra Virgin Olive Oil 750ml		13.50					
Karyatis Greek Extra Virgin Olive Oil 500ml		7.50					
ASDA Extra Virgin Olive Oil 1L (ισπανικό)			8.40				
Morrisons The Best Single Origin Extra Virgin Olive Oil (ισπανικό) 500ml				6.25			
Morrisons Extra Virgin Olive Oil 1L (ισπανικό)				8.40			
Gaea Planet Organic Extra Virgin Olive Oil 500ml					18.50	20.00	
Liá Extra Virgin Olive Oil 500ml					22.00		
Waitrose extra virgin olive oil 500ml (μείγμα ευρωπαϊκών ελαιολάδων)					5.95		
Olive Branch Greek Extra Virgin Olive Oil 1L						21.80	
The Greek Kitchen Organic Unfiltered Extra Virgin Olive Oil 500ml						12,00	
M&S Greek Kitchen Organic Unfiltered Extra Virgin Olive Oil 500ml						7.50	
Aldi Specially Selected (PDO Kalamata) 500ml							3,49

Πηγή: Ιστότοποι επιχειρήσεων

Ε. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ε.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου

Η γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Υπηρεσίας για τα Πρότυπα των Τροφίμων του ΗΒ (Food Standards Agency): <https://www.food.gov.uk/business-guidance/general-food-law>

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων έχει επίσης εκδώσει κανόνες για την επισήμανση των τροφίμων: <https://www.gov.uk/guidance/food-labelling-giving-food-information-to-consumers>

Εξακολουθούν να ισχύουν τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς της ΕΕ σχετικά με τη συσκευασία και την επισήμανση της κατηγορίας ταξινόμησης του ελαιολάδου με τους οποίους οι εγχώριοι εμφιαλωτές, έμποροι και διανομείς είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/olive-oil-regulations-and-inspections>

E.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Δεδομένου ότι το ΗΒ δεν διαθέτει ίδια παραγωγή ελαιολάδου και οι μεγαλύτεροι προμηθευτές του είναι χώρες της ΕΕ, η γραφειοκρατική επιβάρυνση που συνιστά η απαιτούμενη από τη ΣΕΣ πιστοποίηση καταγωγής των εμπορευμάτων, για την εξασφάλιση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισής τους στο ΗΒ, έχει επηρεάσει με τον ίδιο τρόπο τις κύριες προμηθεύτριες χώρες.

Καθώς το ΗΒ εφαρμόζει πλέον δική του εμπορική πολιτική, ενδέχεται τρίτες ελαιοπαραγωγεί χώρες να ωφεληθούν από ελαφρύνσεις που μπορεί να προκύψουν για τα προϊόντα τους από το περιεχόμενο μελλοντικών διμερών εμπορικών συμφωνιών τους με το Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, οι χώρες αυτές διαθέτουν χαμηλό μερίδιο στη βρετανική αγορά ελαιολάδου και σε κατηγορίες άλλες από το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, κύρια κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών.

ΣΤ. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Πρότυπο τροφίμων BRC

Ανταποκρινόμενη στις ανάγκες της βιομηχανίας, η βρετανική κοινοπραξία λιανικής (British Retail Consortium - BRC), ανέπτυξε, από τα τέλη της δεκαετίας του '90, το πρότυπο τροφίμων BRC για να αξιολογήσει τους προμηθευτές των αλυσίδων λιανικής πώλησης. Το BRC δεν είναι εμπορικό σήμα αλλά πρότυπο με το οποίο αξιολογείται ένα προϊόν ως προς την ασφάλεια κατανάλωσής του. Η απαίτηση των αλυσίδων για αυτή την πιστοποίηση συνάγεται από την ανάγκη να αποφεύγονται ανακλήσεις προϊόντων λόγω ακαταλληλότητας προς κατανάλωση και η συνακόλουθη δυσφήμιση της αλυσίδας που διαθέτει το προϊόν.

Τα πρότυπο αυτό απέκτησε μεγάλο κύρος και εδώ και δύο δεκαετίες αποτελεί σημείο αναφοράς για τις βέλτιστες πρακτικές της βιομηχανίας τροφίμων, όχι μόνο εντός του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και διεθνώς. Έχει δηλαδή καταστεί ένα παγκόσμιο ποιοτικό πρότυπο, το οποίο επικαλούνται και επιχειρήσεις εκτός ΗΒ για να αξιολογούν τους προμηθευτές τους.

Σχεδόν όλοι οι λιανοπωλητές του Ηνωμένου Βασιλείου απαιτούν από τους προμηθευτές τους να τηρούν την πιστοποίηση [BRC Global Food Standards](#). Ακόμα και στην περίπτωση που για κάποιο επώνυμο προϊόν, κάποια αλυσίδα τροφίμων δεν απαιτήσει πιστοποίηση BRC, αυτό θα συμβεί γιατί η αλυσίδα θα είναι

ικανοποιημένη από κάποιο άλλο διεθνές πρότυπο με το οποίο θα είναι ήδη πιστοποιημένο το προϊόν (και κυρίως το IFS). Το BRC μολονότι είναι προαιρετικό, στην πράξη καθίσταται υποχρεωτικό, ιδίως για τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας των μεγάλων αλυσίδων λιανικών πωλήσεων. Ανεξάρτητα πάντως από την πιστοποίηση BRC, οι μεγάλες αλυσίδες ενδέχεται να απαιτούν και πρόσθετες δικές τους πιστοποιήσεις ή ελέγχους, κυρίως για τα δικά τους προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας.

Λεπτομέρειες για φορείς που παρέχουν τις σχετικές πιστοποιήσεις στην Ελλάδα είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://directory.brcgs.com/>

Βιολογικά προϊόντα

Τρόφιμα πιστοποιημένα στην ΕΕ ως βιολογικά, θα αναγνωρίζονται ως τέτοια στη Μεγάλη Βρετανία (Αγγλία, Ουαλία, Σκωτία) τουλάχιστον μέχρι την 1^η Φεβρουαρίου 2025. Η προσκόμιση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης (Certificate of Inspection - COI) από πιστοποιημένο βρετανικό φορέα (UK approved control body¹²) θα είναι απαραίτητη στη συνέχεια, εφόσον δεν αναβληθεί εκ νέου. Επικαιροποίηση των σχετικών οδηγιών και προθεσμιών πρόκειται να ανακοινωθεί στη θέση: <https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-organic-food>

Ζ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

Ζ.1 Εμπορικές εκθέσεις

Στο ΗΒ οι εμπορικές εκθέσεις τροφίμων-ποτών, παρά το γεγονός ότι συγκριτικά με άλλες διεθνείς εκθέσεις του κλάδου (Anuga, Sial, TuttoFood, κ.α.) είναι πολύ μικρότερης έκτασης, τόσο ως προς τους συμμετέχοντες, όσο και τους επισκέπτες, προσφέρουν ένα αρχικό πεδίο για την προώθηση προϊόντων στη χώρα, αφενός στο στάδιο της εισόδου στην αγορά, και αφετέρου, ως σταθερό σημείο συνάντησης με τους εγχώριους συνεργάτες.

Η παρουσία της Ελλάδας με εθνικό περίπτερο και επιλεγμένους εκθέτες κρίνεται απαραίτητη, ιδιαίτερα στην Food and Drink Expo που πραγματοποιείται, σε ετήσια βάση, στο Birmingham, η οποία απευθύνεται σε επαγγελματίες του κλάδου τροφίμων (αγοραστές, χονδρέμπορους, κλπ).

Στον Πίνακα 18 που ακολουθεί καταγράφονται οι σημαντικότερες εκθέσεις του κλάδου τροφίμων-ποτών στο ΗΒ.

¹² <https://www.gov.uk/guidance/organic-food-uk-approved-control-bodies>

Πίνακας 19: Εμπορικές εκθέσεις κλάδου τροφίμων στο ΗΒ

Όνομα Έκθεσης	Αρ. Εκθετών	Αρ. Επισκεπτών
Speciality & Fine Food Fair, (Olympia, London)	450	10.000+
The International Food & Drink Event – IFE, (ExCeL London)	1.200	μ/δ
Natural and Organic Products Expo, (ExCeL London)	800	7.456
Food and Drink Expo, (NEC Birmingham)	882	μ/δ

2.2 Διαφήμιση σε κλαδικό τύπο

Τα σημαντικότερα επαγγελματικά περιοδικά δε, λειτουργούν ως συνεργάτες τύπου των μεγάλων εμπορικών εκθέσεων. Για παράδειγμα η William Reed, που διοργανώνει μεταξύ άλλων την έκθεση Food and Drink Expo, εκδίδει το The Grocer, ένα από τα περιοδικά με τη μεγαλύτερη επιρροή και δυνατότητα διαμόρφωσης τάσεων στο χώρο των τροφίμων. Συνιστούμε την εξέταση του ενδεχομένου διαφήμισης σε κάποιο από αυτά, ιδίως σε περίπτωση συμμετοχής σε μια από τις ανωτέρω εμπορικές εκθέσεις.

Πίνακας 20: Ενδεικτικός κατάλογος κλαδικού τύπου

Επαγγελματικός τύπος - τρόφιμα	Περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας
The Grocer	BBC Good Food Magazine
FMCG – The Food & Drink Industry Magazine	Olive magazine
Speciality Food Magazine	Healthy Magazine

2.3 Βραβεία

Η Ένωση The Guild of Fine Food διοργανώνει τον ετήσιο διαγωνισμό Great Taste Awards: <https://gff.co.uk/awards/great-taste-awards/> και <https://greattasteawards.co.uk/> ενώ παράλληλα στο πλαίσιο εμπορικών εκθέσεων διαγωνισμοί γεύσης, καινοτομίας, κλπ.

2.4 Άλλες μέθοδοι προώθησης

Δεδομένης της σύγχρονης σημασίας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την αναγνωρισιμότητα των προϊόντων, είναι απαραίτητη η διοργάνωση, με πρωτοβουλία ελληνικών φορέων του κλάδου ή και δημόσιων φορέων (Περιφέρειες κλπ), εκδηλώσεων παρουσίασης σε εξειδικευμένα κοινά – διαμορφωτές κοινής γνώμης/influencers (π.χ. προβεβλημένοι σεφ, προσωπικότητες των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, bloggers διατροφής κλπ.) για την προώθηση του ελληνικού ελαιολάδου ως εμπορικού σήματος.

Τα προγράμματα προσκεκλημένων αγοραστών (hosted buyers) σε ελληνικές εκθέσεις τροφίμων, σε συνδυασμό με εκδηλώσεις «συνολικής εμπειρίας» στους

συμμετέχοντες (π.χ. επίσκεψη ελαιώνα και γύρω περιοχής, επίδειξη παραγωγικής διαδικασίας, παραδοσιακό γεύμα με τοπικά προϊόντα, κ.α.) μπορούν να συμβάλουν στην περαιτέρω προώθηση του ελληνικού ελαιολάδου στην βρετανική αγορά.

Δεδομένου του μεγάλου αριθμού βρετανών επισκεπτών στη χώρα μας (4,6 εκ. το 2023), η ανάδειξη της μεσογειακής διατροφής και τα οφέλη της, σε συνδυασμό με την προώθηση τουριστικών και γαστρονομικών προορισμών (Κρήτη, Μυτιλήνη, Πελοπόννησος) θα συνέβαλε σημαντικά στην περαιτέρω προβολή του ελληνικού ελαιολάδου στους βρετανούς καταναλωτές.

Παράλληλα με την εξοικείωση των βρετανών καταναλωτών με τη γεύση του ελληνικού ελαιολάδου (πιο έντονη από τα ραφιναρισμένα έλαια) θα πρέπει να τονίζεται η υπεροχή του, αφενός σε σχέση με ελαιόλαδα που παράγονται σε ανταγωνιστικές χώρες (Ισπανία, Ιταλία), αφετέρου οι ευεργετικές για την υγεία ιδιότητές του συγκριτικά με άλλα φυτικά λίπη και έλαια, και ιδίως το κραμβέλαιο, το οποίο παράγεται στο ΗΒ.

Z. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Z.1 Προοπτικές για τον τομέα

Παρά την πρόσφατη μεγάλη αύξηση των τιμών ελαιολάδου, οι βρετανικές εισαγωγές εξαιρετικά παρθένου -κύρια κατηγορία ελληνικού ενδιαφέροντος- δεν επηρεάστηκαν σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος (μείωση σε ποσότητα μόνο κατά -1,3%).

Δεδομένου ότι το ελαιόλαδο δεν αποτελεί, παραδοσιακά, μέρος της συνήθους διατροφής του μέσου βρετανού καταναλωτή, το αγοραστικό κοινό του εν λόγω προϊόντος ανήκει πιθανότατα στα εισοδηματικά στρώματα που έχουν επηρεαστεί λιγότερο από την κρίση του κόστους ζωής.

Ως προς τις προοπτικές στη βρετανική αγορά ελαιολάδου, αναμένεται να παρατηρηθούν οι ακόλουθες τάσεις:

- Τα ελαιόλαδα ιδιωτικής ετικέτας θα συνεχίσουν να κυριαρχούν στην αγορά, με προτίμηση για μεγαλύτερες, πιο οικονομικές συσκευασίες.
- Για τα επώνυμα προϊόντα (εξαιρετικά παρθένο) που απευθύνονται σε υψηλότερα εισοδήματα (delicatessen), όπου ο παράγοντας υγιεινής διατροφής εξακολουθεί να είναι πρωταρχικός, προτιμητέες θα είναι συσκευασίες που προσφέρουν εύκολο τρόπο δοσομέτρησης και ελέγχου της πρόσληψης θερμίδων (συσκευασίες σε σπρέι κ.α.), συνήθως μικρότερης χωρητικότητας.
- Η επιρροή των κοινωνικών δικτύων και γενικά των διαμορφωτών κοινής γνώμης στην προώθηση ελαιολάδου θα εξακολουθήσει να είναι σημαντική για την τοποθέτηση συγκεκριμένων brand names σε ανώτερη τιμολογιακή κατηγορία.

- Η γήρανση του πληθυσμού και η στροφή των καταναλωτών στην υγιεινή διατροφή αναμένεται να αυξήσουν τη ζήτηση προϊόντων υγείας και ευεξίας, καθώς και προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας.

2.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Ισπανία και Ιταλία διατηρούν δεσπόζουσα θέση στη βρετανική αγορά ελαιολάδου, καθώς το εξαγωγικό δυναμικό τους, τόσο σε επίπεδο μεγέθους παραγωγής (Ισπανία), όσο και σε επίπεδο brand name (Ιταλία), υπερτερεί σαφώς του αντίστοιχου ελληνικού.

Ωστόσο, το ελληνικό εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο έχει πλέον εδραιωθεί στην συνείδηση του βρετανού καταναλωτή ως συνώνυμο υψηλής ποιότητας και εξαιρετικών οργανοληπτικών χαρακτηριστικών, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την αυξανόμενη αναγνωρισιμότητα του. Σε αυτό, ιδιαίτερα θετικά συνέβαλε η γαστρονομική έκρηξη που σημειώθηκε στο Λονδίνο και στα μεγάλα αστικά κέντρα του ΗΒ τα τελευταία χρόνια, η οποία, μεταξύ άλλων, ανέδειξε το ελαιόλαδο ως βασικό συστατικό της μεσογειακής διατροφής.

Ενδεικτικό είναι ότι, το 2023, οι ελληνικές εξαγωγές εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου στο ΗΒ σχεδόν διπλασίασαν την αξία τους (+85%), ενώ αυξήθηκαν σημαντικά και οι εισαγόμενες ποσότητες (+30%). Οι επιδόσεις της Ελλάδας στην κατηγορία ήταν καλύτερες από της Ιταλίας και άλλων βασικών χωρών-προμηθευτών (Ιταλία, κ.α.), των οποίων οι εξαγόμενες ποσότητες μειώθηκαν, με τις απώλειές τους να καρπώνονται Ελλάδα και Ισπανία.

Ωστόσο, καθώς το ελληνικό ελαιόλαδο συνεχίζει να πωλείται χύδην, να αναμιγνύεται με λάδι άλλης προέλευσης και να συσκευάζεται σε μεγάλες ελαιοπαραγωγούς και έμπειρες εξαγωγικά χώρες όπως (Ιταλία), η παρουσία του στη βρετανική αγορά μέσω άλλων επωνυμιών δεν μπορεί να καταγραφεί. Η επιλογή της χύδην εξαγωγής παραμένει αμφιλεγόμενη, τόσο για την αναγνωρισιμότητα του ελληνικού ελαιολάδου, όσο και για την απόδοση της επένδυσης των ελλήνων ελαιοπαραγωγών. Επιπλέον, το brand name της Ελλάδας, ως χώρας-παραγωγού ποιοτικών προϊόντων (κρασί, λάδι, μέλι), έχει πλέον αναδειχθεί, προσδίδοντας στα προϊόντα μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, γεγονός το οποίο οι εξαγωγείς πρέπει να εκμεταλλευθούν.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη ότι η υγιεινή διατροφή και η βιωσιμότητα αναμένεται να εξακολουθήσουν να αποτελούν παράγοντα διαφοροποίησης και προσέλκυσης νέων καταναλωτών στο ΗΒ, η ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών του ελληνικού ελαιολάδου ΠΟΠ και ΠΓΕ, καθώς και η έμφαση σε ελαιόλαδα βιολογικής καλλιέργειας, αποτελεί την πλέον κατάλληλη στρατηγική για τους Έλληνες παραγωγούς και εξαγωγείς στη συγκεκριμένη αγορά.

Τέλος, η συνεπής συμμετοχή σε επιλεγμένες εμπορικές εκθέσεις και άλλες προωθητικές δράσεις στον βρετανικό κλαδικό τύπο, μπορούν να συνεισφέρουν στη διατήρηση και στη διεύρυνση του μεριδίου αγοράς και στην παγίωση του ελληνικού ελαιολάδου στη συνείδηση των αγοραστών του ΗΒ.

Η. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- Food and Drink Federation: www.fdf.org.uk
- Association of Convenience Stores: www.acs.org.uk
- Brewing, Food & Beverage Industry Suppliers' Association: www.bfbi.org.uk
- British Retail Consortium: www.brc.org.uk
- British Standards Institution: www.bsigroup.com
- The Guild of Food Writers: www.gfw.co.uk
- The Guild of Fine Food: www.gff.co.uk
- UK Hospitality: www.ukhospitality.org.uk
- Vegetarian Society: www.vegsoc.org
- The Health Food Manufacturers' Association: www.hfma.co.uk/
- The Organic Food Federation: www.orgfoodfed.com/
- The Soil Association: www.soilassociation.org/
